

Yurtdışında mukim bir teşebbüsün İstanbul'da açmış olduğu "şube"nin Türkiye'deki işyeri olduğundan dar mükellefiyet şartlarının ortaya çıkması nedeniyle şirketin dar mükellefiyet esasında kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilerek Vergi Usul Kanunund

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-1571
Tarih	12.09.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-1571 12/09/2011

Konu : Defter Belge Tasdiki

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, şirketinizin mükellefiyet türünün tam mükellefiyetten tarih, sayılı yazıya istinaden dar mükellefiyet olarak değiştirildiği, bu nedenle 2011 takvim yılına ilişkin resmi defter tasdik ettirilip ettirilmeyeceği hususlarında görüş talep edilmektedir.

Şube'nin tanımını yapan 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanununun 9 uncu maddesinin 2 nci fıkrasına göre, Bir merkeze bağlı olduğu halde, ister merkezin bulunduğu odanın, ister başka odanın çalışma alanı içinde olan müstakil sermayesi ve müstakil

muhasebesi bulunan ve/veya muhasebesi merkezde tutulduğu ve müstakil sermayesi bulunmadığı halde kendi başına sınaî faaliyet ve ticari muamele yapan yerler ve satış mağazaları bu Kanunun uygulanması bakımından şube sayılır.

Öte yandan, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nu 42 nci maddesinin dördüncü fıkrasına göre, merkezleri Türkiye dışında bulunan ticari işletmelerin Türkiye'deki şubeleri, kendi memleket kanunlarının ticaret unvanı hakkındaki hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, yerli ticari işletmeler gibi tescil olunur. Bu gibi şubeler için ikametgâhı Türkiye'de bulunan tam salâhiyetli bir ticari mümessil tayini mecburidir. Birden fazla şubesi varsa, ilk şubenin tescilinden sonra açılacak şubeler yerli ticari işletmelerin şubeleri gibi tescil olunur.

5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun I inci maddesinde kurumlar vergisinin mükellefleri belirlenmiştir. Buna göre sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu müesseseleri, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları kurumlar vergisi mükellefi olmaktadır. Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Tam ve Dar Mükellefiyet" başlıklı 3 üncü maddesinde ise; "Dar Mükellefiyet: Kanunun 1 inci maddesinde sayılan kurumlardan kanuni ve iş merkezinin her ikisi de Türkiye'de bulunmayanlar, sadece Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirilirler. " hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 3 üncü maddesine göre, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine uygun, Türkiye'de işyeri olan veya daimi temsilci bulunduran yabancı kurumlar tarafından bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden elde edilen kazançlar ticari kazanç olarak vergiye tabidir. Bu maddede geçen işyeri kavramı Vergi Usul Kanunu'nun 156 ncı maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, ticari, sınaî, zirai ve mesleki faaliyette iş yeri; mağaza, yazıhane, idarehane, muayenehane, imalathane, şube, depo, otel, kahvehane, eğlence ve spor yerleri, tarla, bağ, bahçe, çiftlik, hayvancılık tesisleri, dalyan ve voli mahalleri, madenler, taş ocakları, inşaat şantiyeleri, vapur büfeleri gibi ticari, sınaî zirai veya mesleki bir faaliyetin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan yer olarak tanımlanmıştır.

Öte yandan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Defter Tutma" bölümünün "Maksat" başlıklı 171 inci maddesinde, mükelleflerin bu kanuna göre tutmaları gereken defterleri vergi uygulaması bakımından;

- 1-Mükellefin vergi ile ilgili servet, sermaye ve hesap durumunu tespit etmek;
- 2-Vergi ile ilgili faaliyet ve hesap neticelerini tespit etmek;
- 3-Vergi ile ilgili muameleleri belli etmek;
- 4-Mükellefin vergi karşısındaki durumunu hesap üzerinden kontrol etmek ve incelemek;

5-Mükellefin hesap ve kayıtlarının yardımıyla üçüncü şahısların vergi karşısındaki durumlarını (emanet mahiyetindeki değerler dahil) kontrol etmek ve incelemek

maksatlarını taşıyacak şekilde tutacakları hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde ...'da mukim bir teşebbüsün İstanbul'da açmış olduğu "şube" Türkiye'deki işyeri olduğundan dar mükellefiyet şartları ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle şirketinizin dar mükellefiyet esasında kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilmesi, dolayısıyla Vergi Usul Kanunu'nda öngörülen defter tutma, defterleri tasdik ettirme, belge düzenleme ve bunların saklanması ve ibrazı gibi ödevlerin eksiksiz yerine getirilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026